

**การศึกษาแนวทางการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบิน
ในภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้
(กรณีศึกษาวิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม)**

**THE STUDY OF GUIDELINE FOR THE NEEDS OF AVIATION SAFETY
PERSONNEL IN THE AVIATION INDUSTRY ACCORDING TO THE
CONCEPT OF A LEARNING ORGANIZATION: THE CASE STUDY OF
COLLEGE OF AVIATION AND TRANSPORTATION,
SRIPATUM UNIVERSITY**

นายวีรภัทร เกษะรักษ์

วิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail: Veerapat.ke@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวทางการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินในภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ (กรณีศึกษาวิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินในภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษาวิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการบินทั้งภาคพื้นและภาคอากาศจำนวน 5 องค์กร และผู้บริหารวิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 3 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาแนวทางการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินของภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ทำให้ทราบว่าทุกองค์กรในภาคอุตสาหกรรมการบินให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรและให้ความสำคัญของการปฏิบัติตามแนวคิดของ Peter M. Senge สำหรับการรับบุคลากรเข้าทำงานและเพื่อให้การบริหารจัดการงานมีประสิทธิภาพ ดังนั้นแนวทางการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารของวิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุมจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่ตรงกับทฤษฎีของ Peter M. Senge ในภาพของการสอดแทรกเรื่องความปลอดภัยเข้าไปบูรณาการกับทฤษฎีแล้วหลักสูตรจะสามารถผลิตบุคลากรที่ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการบินได้

คำสำคัญ: องค์กรแห่งการเรียนรู้, ความปลอดภัยการบิน, วิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ABSTRACT

The study of guideline for the need of Aviation safety personnel in the Aviation industry according to the concept of a learning organization (Case study of the College of Aviation and Transportation, Sripatum University) aims to study the guidelines for the needs of Aviation Safety personnel in the aviation industry according to the concept of a learning organization, a case study of the College of Aviation and Transportation, Sripatum University. The conduct of this research was a qualitative research using an in-depth interview method with 5 enterprises in the aviation industry, both on the ground and in the air and the administrators of the College of Aviation and Transportation, Sripatum University, 3 people. Use the interview form as a research tool. The results showed from the study of the guidelines for the needs of aviation safety personnel in the aviation industry according to the concept of a learning organization. It made me realize that every organization in the aviation industry places a high priority on personnel development and the importance of implementing Peter M. Senge's ideas for effective management. Therefore, the guidelines for being an aviation safety learning organization of the College of Aviation and Transportation, Sripatum University. It is important to realize and give importance to the development of students as individuals who meet the theory of Peter M. Senge. In the image of the integration of safety into the theory, the course will be able to produce personnel that meet the needs of the student for the aviation industry.

Keywords: Learning Organization, Aviation Safety, College of Aviation and Transportation, Sripatum University

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การบริหารจัดการภาระหน้าที่ต่างๆ ให้บรรลุตามเป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการวางแผน การจัดองค์กร การจัดการคนเข้าทำงาน การชี้นำ และการควบคุม ซึ่งในกระบวนการเหล่านี้เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ปัจจุบันได้เกิดกระแสแนวคิดในรูปแบบใหม่ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการพัฒนาองค์กร และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในเวลาเดียวกันได้ คือ องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งหมายถึง การทำให้คนในองค์กรเรียนรู้ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งจากภายใน และภายนอกเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง และการดำเนินงานขององค์กรอันจะนำมาซึ่งการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548)

วิทยาลัยการบินและคมนาคม สาขาวิชาการจัดการความปลอดภัยการบิน มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภาคอุตสาหกรรมการบิน โดยการเปิดหลักสูตรด้านความปลอดภัยการบิน ในระดับปริญญาตรี มีพันธกิจหลักที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการความปลอดภัยการบินเพื่อมีสมรรถนะวิชาชีพในอุตสาหกรรมการบิน

เพื่อเป็นการหาแนวทางความต้องการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินในภาคอุตสาหกรรมการบิน ตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาที่เรียนและยังเป็นการพัฒนาวิทยาลัยการบินและคมนาคม ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยการบินตลอดจนพัฒนานักศึกษาให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ในด้านความปลอดภัยการบิน และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษา และดูแลนักศึกษาของวิทยาลัยการบินและคมนาคม

มหาวิทยาลัยศรีปทุม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินในภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ (กรณีศึกษาวิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม) เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการนำไปพัฒนากับนักศึกษา และเพื่อเป็นการต่อยอดหลักสูตรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยการบิน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินในภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษาวิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม

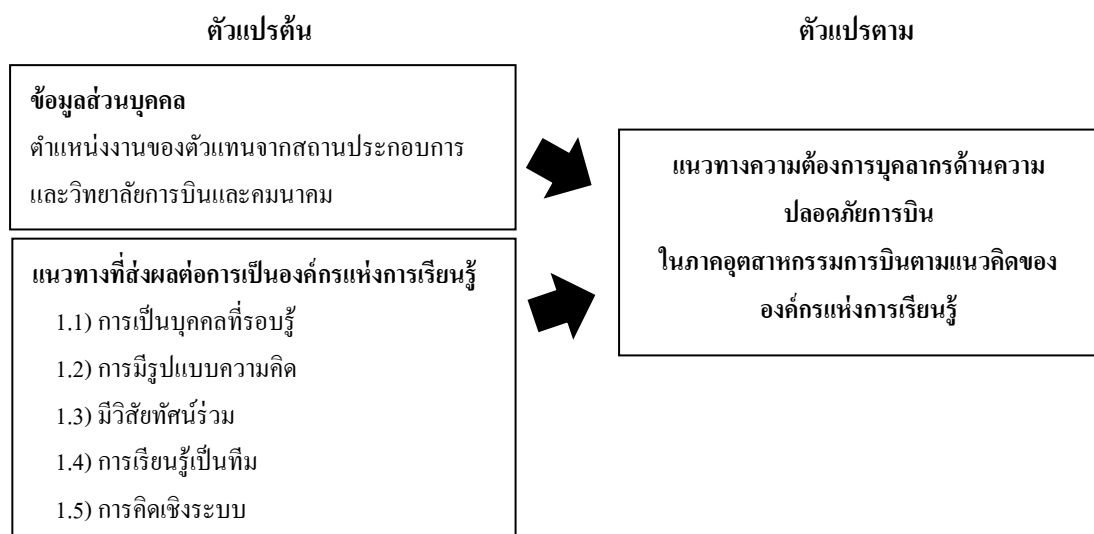
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินในภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษาวิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ขอนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

- 1) แนวคิดความรู้
- 2) องค์กรแห่งการเรียนรู้
- 3) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบบริหารความปลอดภัยการบิน
- 4) กรอบแผนนिरภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ
- 5) ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตรการจัดการความปลอดภัยการบินวิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- 6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 7) กรอบแนวคิดของงานวิจัย

3.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 แบบแผนการวิจัย

ด้วยการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยตามโครงสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่นำมาปรับใช้ คือ องค์กรประกอบองค์กรแห่งการเรียนรู้ 5 ด้าน ตามแนวคิดทฤษฎีของ Peter M. Senge (1990) และกรอบงานของระบบบริหารนิกายการบินโดย ICAO หรือเสาหลักทั้งสี่

4.2 ประชากรและตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ตัวแทนผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการบินทั้งภาคพื้น และภาคอากาศ ประกอบไปด้วย 5 องค์กร ได้แก่

3.2.1 บริษัทการทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (Airports of Thailand Public Company Limited)

3.2.2 บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (Aerothai)

3.2.3 บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (Bangkok Airways)

3.2.4 โรงเรียนการบินไทย เอวิเอชั่น อะคาเดมี่ (Thai Aviation Academy)

3.2.5 บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (Thai Airways International Public Company Limited)

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหาร และคณาจารย์ของวิทยาลัยการบินและคมนาคม จำนวน 3 คน

4.3 เครื่องมือวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มีชุดแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือดังนี้

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลทางด้านเอกสาร ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการบิน ทั้ง 5 องค์กร คือ บริษัทการทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด, บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), โรงเรียนการบินไทย เอวิเอชั่น อะคาเดมี่, บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และผู้บริหารของวิทยาลัยการบินและคมนาคม จำนวน 3 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์ กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วย

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้ทำการศึกษาไว้ 2 ประเภท ดังนี้

4.4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นข้อมูลทางด้านวิชาการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการวิจัย

4.4.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยวิธีการจดบันทึกข้อมูลและการบันทึกเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยขออนุญาต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการตรวจสอบและตรวจทานความถูกต้องย้อนกลับในภายหลังได้

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัย ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาศึกษาและวิเคราะห์ตามกระบวนการของงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบการวิเคราะห์

เนื้อหา (Content analysis) กล่าวคือ วิเคราะห์ถึงประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ จากนั้นนำประเด็นสำคัญมาแยกเป็นประเด็นย่อย และหัวข้อย่อย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากภาพรวมไปจนถึงวิเคราะห์ถึงประเด็นย่อย และนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีการเชิงบรรยาย (Descriptive Research)

5. ผลการวิจัย

การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญของภาคอุตสาหกรรมการบินและผู้บริหารวิทยาลัยการบินและคมนาคมถึงแนวทางการจัดการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินในภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ วิทยาลัยการบินและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ด้านที่ 1 บุคลากรที่เป็นบุคคลที่รอบรู้ตามความต้องการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินของภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้ให้ความสำคัญเป็นส่วนใหญ่ทุกข้อ ยกเว้นข้อย่อยด้านการฝึกหาความรู้การเปลี่ยนแปลงของข้อมูล ข้อบังคับและเทคโนโลยีใหม่ๆที่จะเข้ามามีบทบาทกับองค์กร โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยทางการบิน ที่ผู้เชี่ยวชาญจากบริษัท วิทยุการบิน, โรงเรียนการบินไทยไฟล์แตรนนิ่ง ยังมองว่าไม่จำเป็นที่จะให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของนักศึกษา เนื่องจากส่วนใหญ่องค์กรจะมีการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีประมาณ 20ปี ถึงเปลี่ยนใหม่ ด้วยเทคโนโลยีเป็นเทคโนโลยีเฉพาะด้าน มีราคาสูง ดังนั้นนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาต้องมาเรียนรู้เทคโนโลยีโดยตรงกับองค์กร แต่ทั้งนี้ระหว่างเรียนก็สามารถศึกษาหาข้อมูลในเบื้องต้นได้ และในส่วนของผู้บริหารวิทยาลัยการบินและคมนาคมได้เน้นให้หลักสูตรฯได้ฝึกฝนในนักศึกษาเป็นคนที่มีความกระตือรือร้น สนใจ ฝึกหา และมีความตั้งใจที่จะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเองอยู่ตลอดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงด้านความปลอดภัย เช่น การเสริมด้านภาษาอังกฤษและมีการสอดแทรกรายวิชาใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการบิน คือ วิชา โดรน หรืออากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle: UAV) บรรจุในเล่มหลักสูตรฯ

ด้านที่ 2 การมีรูปแบบความคิดของบุคลากรตามความต้องการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินของภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความสำคัญทุกข้อ โดยการที่บุคลากรทางด้านการบินจะต้องมีแนวความคิดที่ตระหนักถึงความเป็นภัยเป็น First Priority โดยที่ทุกคนจะต้องมีรูปแบบความคิดตั้งแต่ต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าโดยการหาข้อมูลประกอบในการพัฒนาการปฏิบัติงาน สามารถนำความรู้ใหม่ๆมาพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และความสำเร็จขององค์กร สามารถเชื่อมโยงแนวความคิด วิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรและสามารถปรับปรุงและพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีกระบวนการคิดการตัดสินใจในการปฏิบัติงานและการรายงานปัญหาด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และสามารถวางแผนการปฏิบัติงานตามนโยบายด้านความปลอดภัยขององค์กร มีความคิดใหม่ๆที่จะนำเสนอเพื่อพัฒนาองค์กรอยู่เสมอ ในส่วนของผู้บริหารวิทยาลัยการบินและคมนาคมได้มีการวางแผนทางปฏิบัติกับนักศึกษาเพื่อฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบโดยการมอบหมายการทำงานเป็นทีมจากการทำกิจกรรมของคณะ หรือการทำกิจกรรมภายในหลักสูตรฯและในด้านความช่วยเหลือจากอาจารย์ผู้สอนในการให้คำแนะนำเรื่องวางแผนการเรียนของตนเองก่อน และหลังเรียนของนักศึกษาผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการได้ให้แนวคิดในการพัฒนาจุดนี้โดยการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับนักศึกษาเพื่อถ่ายทอดข้อมูลต่างๆ

ด้านที่ 3 บุคลากรตามความต้องการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินของภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องมีวิสัยทัศน์ร่วม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความสำคัญในทุกๆด้านที่หลักสูตรฯจะต้องนำไปเป็นแนวทางในพัฒนานักศึกษาและหลักสูตรฯ คือ จะต้องเป็นคนที่ยอมรับวิสัยทัศน์ขององค์กร สามารถนำมากำหนดเป็นเป้าหมายและทิศทางในการปฏิบัติงานของตนเองรวมถึงการมองเห็นภาพว่าองค์กรจะเป็นอย่างไรในอนาคต การเป็นคนตระหนักรู้ว่าจะทำอะไรเพื่อที่จะทำให้วิสัยทัศน์ด้านความปลอดภัยขององค์กรบรรลุผลสำเร็จ โดยไม่ติดกับสถานการณ์แวดล้อมในปัจจุบัน ต้องสนใจในด้านความปลอดภัยการบิน มีการสื่อสารด้านความปลอดภัย เป็นผู้ที่ตระหนักถึงผลลัพธ์ด้านความปลอดภัยที่จะก่อให้เกิดเป็นอุปสรรคต่อองค์กรอยู่เสมอ ในส่วนของผู้บริหารวิทยาลัยการบินและคณาคมกล่าวว่าการจะให้ความสำคัญเรื่องนี้มาโดยตลอด ที่จะต้องพัฒนาในทุก ๆ ด้านเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักศึกษาไม่ว่าจะเป็น การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรฯ ให้ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมการบิน การเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงและการสร้างความภูมิใจความรักให้กับนักศึกษาในขณะที่ศึกษาอยู่ ตัวอย่างกิจกรรมเช่น กิจกรรมการรับน้องภายในวิทยาลัยการบินและมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ และเป็นการปลูกฝังวิสัยทัศน์ร่วมกันที่ดี

ด้านที่ 4 บุคลากรตามความต้องการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินของภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องเรียนรู้เป็นทีม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความสำคัญเรื่องการทำงานเป็นทีม เป็น first priority ของการทำงานในภาคอุตสาหกรรมการบินเป็นอย่างยิ่ง โดยหลักสูตรฯจะต้องมีการพัฒนาให้นักศึกษาได้เห็นถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ไม่ว่าจะเป็น การที่เป็นผู้มีความมุ่งมั่น และยึดมั่นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของทีมงานและขององค์กรอย่างกระตือรือร้น สามารถนำเอาข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานมาปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นร่วมกันได้รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้กันเพื่อร่วมงานเพื่อมาใช้สร้างทีมงานให้เข้มแข็ง มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และเผยแพร่ให้เพื่อนร่วมงานได้นำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน สามารถสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ในด้านต่างๆ รวมถึงหลักการด้านความปลอดภัยการบินให้กับเพื่อนร่วมงานหรือบุคลากรในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเป็นผู้ที่ยอมรับและตั้งใจที่จะเข้ารับการอบรมด้านความปลอดภัยการบินตามมาตรฐานสากลจากองค์กรภายในหรือองค์กรภายนอกเพื่อนำมาพัฒนาศักยภาพในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและเป็นการพัฒนาองค์กร ในส่วนของผู้บริหารวิทยาลัยการบินและคณาคมได้ให้แนวทางในการพัฒนาการสร้างแรงบันดาลใจในการเข้ารับการอบรมของนักศึกษา คือ การส่งเสริมให้ทุกวิชาในหลักสูตรฯที่เปิดสอนในเทอมนั้น ๆ ให้มีการเชิญวิทยากรที่ตรงกับวิชาถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษาตลอดจนการบรรยายจากอาจารย์ผู้สอนที่ต้องเน้น และทำให้นักศึกษาได้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องนี้ รวมถึงการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้จากเพื่อนสู่เพื่อน พี่สู่น้องเพราะเป็นการได้เพิ่มพูนความรู้ในศาสตร์วิชาชีพของตนเอง

ด้านที่ 5 บุคลากรตามความต้องการบุคลากรด้านความปลอดภัยการบินของภาคอุตสาหกรรมการบินตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องมีการคิดเชิงระบบ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความสำคัญในทุกๆด้านที่หลักสูตรฯจะต้องนำไปเป็นแนวทางในพัฒนานักศึกษาและหลักสูตรฯ คือ การมีการวางแผนงานก่อนจะปฏิบัติงานเสมอ และปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังอย่างเป็นระบบ เป็นผู้ที่เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน สามารถวิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาด้วยการเชื่อมโยงเหตุและผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการเก็บผลลัพธ์ของข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในอนาคต สามารถปรับเปลี่ยนภารกิจตามสถานการณ์อย่างเป็นระบบหรือเป็นขั้นตอน ที่จะสามารถบรรลุผลใน

งานที่กำลังปฏิบัติ เป็นผู้มีความสามารถในการประเมินความเสี่ยง (Risk Management) ของงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อประโยชน์ผู้ปฏิบัติงานและขององค์กรในด้านความปลอดภัย และมีความคิดและสามารถมองเห็นภาพรวมของหลัก Safety Management System ได้อย่างเป็นระบบและนำมาปรับใช้ภายในองค์กรเพื่อการพัฒนาตนเองและสถานประกอบการ ในส่วนของผู้บริหารวิทยาลัยการbinและคณาคมกล่าวว่าในหลักสูตรฯ ได้มีการพัฒนา นักศึกษาโดยการระบุเป็นรายวิชาเรียน เพื่อฝึกให้นักศึกษามีการคิดเชิงระบบในด้านของความปลอดภัยการbin เช่น วิชาระบบการจัดการความปลอดภัยการbin (SMS: Safety Management System), วิชาการวิเคราะห์ความเสี่ยง ด้านความปลอดภัยการbin ฯลฯ ซึ่งทุกวิชาจะให้ความสำคัญที่เน้นการฝึกให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติให้เห็นภาพจริง เพื่อเกิดทักษะ และมีความรู้ด้านความปลอดภัยการbin เป็นต้น ซึ่งรายวิชาในหลักสูตรก็จะตอบโจทย์ในส่วนของการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา และลำดับขั้นตอนการแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า ภาควิชาอุตสาหกรรมการbin ได้ให้ความสำคัญกับแนวคิดทฤษฎีของ Peter M. Senge ทุกด้านและทุกข้อ ดังนั้นการนำแนวคิดทฤษฎีของ Peter M. Senge มาใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งนี้จึงตอบ โจทย์และตรงประเด็นที่องค์กรภาควิชาอุตสาหกรรมการbin ให้การยอมรับและให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการความปลอดภัยการbin มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อผลิตบุคลากรที่ตรงกับความต้องการของภาควิชาอุตสาหกรรมการbin ตามแนวคิดของ Peter M. Senge

6. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางความต้องการบุคลากรด้านความปลอดภัยการbin ในภาควิชาอุตสาหกรรมการbin ตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ (กรณีศึกษาวิทยาลัยการbinและคณาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ การศึกษาแนวทางความต้องการบุคลากรด้านความปลอดภัยการbin ของภาควิชาอุตสาหกรรมการbin ตามแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่าทุกองค์กรและผู้บริหารวิทยาลัยการbinและคณาคมให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรและให้ความสำคัญ และนำไปปฏิบัติตามแนวคิดของ Peter M. Senge เพื่อให้การบริหารจัดการงานมีประสิทธิภาพ ตลอดจนทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงแนวทางความต้องการบุคลากรใหม่ที่เข้าไปร่วมงานกับองค์กรการbin ทั้งในด้านความปลอดภัยหรือด้านอื่นๆ ของอุตสาหกรรมการbin ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการนำหลักทฤษฎีของ Peter M. Senge ไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรด้านความปลอดภัยการbin ของ บริษัทการทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ที่ได้ให้ความสำคัญในการนำหลักการมาใช้ในการบริหารและพัฒนางาน พัฒนาศักยภาพ เพื่อให้องค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และประสบความสำเร็จตามหลักการของ Peter M. Senge และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนยาภรณ์ เสาร์เกิด, (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของพนักงานสายบริการ กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มี 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ชัดเจน โปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรม 2) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรรักและสืบทอดในวัฒนธรรมการทำงานที่ดีของมหาวิทยาลัย มีความรัก และความภาคภูมิใจในมหาวิทยาลัย 3) ด้านโครงสร้างองค์กร และระบบการจัดการ ควรมีโครงสร้างการบริหารงานที่คล่องตัวมอบหมายภารกิจ และความรับผิดชอบให้หน่วยงานต่างๆ อย่างเป็นระบบ และชัดเจน 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความถูกต้อง ทันสมัย และสะดวกต่อการใช้งาน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ด้านความสามารถ

ของบุคลากรการเสริมแรงและการจูงใจ มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน โครงการสัมมนา อบรมให้ความรู้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะที่จำเป็นในการพัฒนางาน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

7.1.1. วิทยาลัยการbinและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการbin

7.1.2. วิทยาลัยการbinและคมนาคม มหาวิทยาลัยศรีปทุม สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนา สร้างศักยภาพให้กับนักศึกษา เพื่อให้เป็นบุคลากรทางด้านความปลอดภัยการbin ที่ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการbin

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยตามหลักทฤษฎีของ Peter M. Senge (1990) ด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านความปลอดภัยการbinมาประยุกต์ใช้ต่อความต้องการบุคลากรด้านความปลอดภัยการbinในภาคอุตสาหกรรมการbin ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับหลักทฤษฎีอื่นเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้งานวิจัยของคุณค่ามากยิ่งขึ้น

8. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จไม่ได้ หากขาดความกรุณาจากผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการbinทั้งภาคพื้นและภาคอากาศ คือ บริษัทการทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ,บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ,โรงเรียนการบินไทย เอวิเอชัน อะคาเดมี่ และบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลการทำวิจัยในครั้งนี้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารวิทยาลัยการbinและคมนาคม พล.อ.อ.พิชพร กลิ่นเฟื่อง คณบดีวิทยาลัยการbinและคมนาคม อาจารย์สุภาพร สอนอินทร์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ และอาจารย์พิสุทธิ์ รัตนแสนวงศ์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาที่ให้ข้อคิดคำแนะนำที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ สำหรับข้อมูลในการทำวิจัยด้านการพัฒนานักศึกษาให้ตอบโจทย์ความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมาผู้วิจัยซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้มีความสอดคล้องกับหัวข้อเรื่องที่ศึกษา ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่ บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนครบเท่าทุกวันนี้

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2544). *มหาวิทยาลัยองค์กรแห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว).

คณะพยาบาลศาสตร์ กาญจนบุรี มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น. (2556). *การจัดการความรู้*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา.

<https://www.western.ac.th>.

เจษฎา นกน้อย และคณะ. (2552). *นันทารรสนะการจัดการความรู้และการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้*.

กรุงเทพฯ: ศ. เอเซียเพลส, 4.

- ทองเพ็ชร เตยหอม. (2561). *แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ชั้นยาภรณ์ เสาร์เกิด. (2560). *แนวทางการเสริมสร้างการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของพนักงานสายบริการ วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยพะเยา,
- นฤมล ขอข้อง. *ทฤษฎีเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา. <https://sites.google.com>.
- บุญดี บุญญาภิกษและคณะ. (2549). *การจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 23.
- ประเวศ วะสี. (2550). *การจัดการความรู้ กระบวนการปลดปล่อยมนุษย์สู่ศักยภาพ เสรีภาพและความสุข*. กรุงเทพฯ: กรีน-ปัญญาญาณ, 47-48.
- ปราณี ต้นประยูร. (2560). *ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 7(2).
- ปิยะณัฐ เกียงประสิทธิ์. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกลุ่มธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด.
- เปี่ยมพงศ์ นุ้ยบ้านด่าน. *องค์กรแห่งการเรียนรู้*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา. http://www.natres.psu.ac.th/Journal/Learn_Organ/index.htm
- พรชิตา เมฆวาท. (2559). *ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. งานนิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพรัช แผ้วสกุล. (2560). *ระบบบริหารความปลอดภัยการบิน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา. <https://aviation609.wordpress.com>.
- ไพโรจน์ ชลารักษ์. (2551). *การจัดการความรู้: สังกัปทางทฤษฎี*. นครปฐม: เพชรเกษม พรินต์ติ้ง กรุ๊ป, 53.
- ภัทรกร โพธิ์วรรณ. (2558). *แนวทางการพัฒนาธุรกิจโรงแรมสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ภายใต้หลักการความรับผิดชอบต่อสังคม*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์กรุงเทพ.
- มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (2564). *ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัย*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา. <https://www.spu.ac.th>,
- วิทยาลัยการบินและคมนาคม. (2562). *หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการความปลอดภัยการบิน*. มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 6-8.
- สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย. (2562). *กรอบแผนนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา. <https://www.caat.or.th>.
- Senge, P. (1990). *The Fifth Discipline: The art & practice of the learning organization*. London: Century Business
- wordpress.com. (2558). *ความหมายของความรู้*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา. <https://reen17.wordpress.com>.